

VUOKON
ETELÄINEN
KYLÄSEURA

JUUKA

	1
1. JOHDANTO KYLÄSUUNNITELMAN PÄIVITYKSEEN	2
2. TYÖSKENTELYTAPA	3
3. KEHITTÄMISTYÖSKENTELYN, TULEVAISUUDEN VERSTASTYÖKUVAUS:	3
3.1. MITEN TULEVAISUUDEN VERSTAS TOIMI VUOKON ETELÄISESSÄ OSASSA?	3
4. ANALYYSI JA ONGELMAVAIHE 6.2..2003 ENSIMMÄINEN ILTA	5
5. VUOKON ETELÄINEN KYLÄSEURA: SWOT-ANALYYSI	6
6. ETELÄINEN VUOKKO : KYLÄN HENKI JA ILMAPIIRI	6
7. VUOKON ETELÄISTEN OSIEN ONGELMAT	8
7.1. ONGELMAT KYLÄILLASSA	8
7.1.1. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU	8
7.1.2. YHTEISTYÖ-ASENNE	8
7.1.3. YMPÄRISTÖ ja MAATALOUS.....	9
7.1.4. Yrittäjäyys.....	9
7.1.5. LIIKENNE	10
7.2.ONGELMAT, KYLÄSUUNNITELMA 1996.....	10
7.2.1. PALVELUT – LIIKENNE	10
7.2.2. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU	10
7.2.3. YHTEISTYÖ-ASENNE	10
7.2.4. ASUMINEN – HARRASTEET.....	10
7.2.5. YRITYSTOIMINTA (MAA, METSÄ, VESI, MATKAILU).....	11
7.2.6. YMPÄRISTÖ.....	11
8. KYLÄN UNELMA JA IRROTTELUVAIHE 14.2.	11
8.1. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot.....	11
Visio 5 - 10 vuoden päästä:	11
8.2. Päämäärämme tavoitteemme:	12
8.3. Maailmanmenon vaikutus kyläämme:	12
9. KOTIKYLÄ ARVOTETTIIN	12
10. VUOKON IDEAT 1996 JA 14.2. 2003	13
10.1. YMPÄRISTÖ JA MATKAILU	13
10.2. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU / YHTEISTYÖ-ASENNE	15
10.3. PALVELUT – LIIKENNE	15
10.4. ASUMINEN - HARRASTEET	16
10.5. YRITYSTOIMINTA (MAA-, VESI- JA METSÄTALOUS.....	17
10.6. Patsasideat	18
11. VUOKKO – TEEMARYHMÄT.....	18
11.1. YRITTÄMINEN	18
11.2.ARVOT JA ELÄMINEN.....	19
11.3. ASUMINEN JA HARRASTEET	19
11.4. PALVELUT JA LIIKENNE	20
11.5. YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN	20
12. VUOKON KEHITTÄMISOHJELMAT.....	21

13. YHTEENVETO TYÖSKENTELYSTÄ.....	23
------------------------------------	----

14. OSALLISTUJAT	24
------------------------	----

1. JOHDANTO KYLÄSUUNNITELMAN PÄIVITYKSEEN

Juuassa sijaitseva Vuokon Eteläinen kyläseura ry. laati kylän eteläiselle alueelle vuonna 1996 kyläsuunnitelman joka tehtiin Maaseudun Sivistysliiton Itä-Suomen aluekeskuksen avustuksella ja vetämänä. Osa sen suunnitelman kehittämistoimenpiteistä on kylässä toteutettu, osa on jäänyt syystä tai toisesta toteuttamatta. Monet silloin suunnitelluista ja ideoiduista kehittämistoimista ovat toteutuneet itsestään yleisen kehityksen mukana, osan toteuttamiseksi on tarvittu kyläläisten aktiivista ponnistelua. Erityisesti Vuokonjärven kesäteatteri on kehittynyt kyläläisten määrätietoisien ja aktiivisten toiminnan tuloksena yhdeksi Itä-Suomen merkittävimmistä ja arvostetuimmista kesäteattereista.

Vuokon Eteläisen kyläseuran suunnitelmassa Keski-Vuokon kulttuurimaisemahanketta esiin nousi ajatus kyläsuunnitelman päivityksestä. Tämä kyläsuunnitelma oli tarkoitus päivittää syksyllä 2002, josta hankesuunnitelmassa todetaan seuraava: "Kehittämisosiossa päivitetään syksyn 2002 aikana vuonna 1996 laadittu Vuokon Eteläinen kyläseura ry:n kyläsuunnitelma. Päivityksen yhteydessä kokoonnutaan kolme kertaa täydentävään Tulevaisuuden Verstas työskentelyyn.

Hankesuunnitteluvaiheessa oli sovittu Maaseudun Sivistysliiton Hankepalvelutoimiston kanssa kyläsuunnitelman vetovastuusta. Suunnitelman päivitystyön aloittaminen viivästyi kulttuurimaisemahankkeen muiden töiden runsaudesta, osittain myös muista syistä johtuneista viivästymisistä. Suunnitelman päivitystyöhön päästiin 12.12.2002 Vihtasuon koululla.

Suunnitelman päivityksen aloitusillassa nostettiin esiin ajatus laajentaa kyläsuunnitelmatyö koskemaan koko Vuokkoa. Taustalla oli ajatus yhdistää pitkällä aikajänteellä koko Vuokon kylän kylätoiminta yhden toimintanimen alla toimivaksi yhdistykseksi. Tai ainakin niin että yhdistysten välinen yhteistyö tiivistyisi ja laajentuisi niin, että ainakin osa toiminnoista voitaisiin yhdistää ja toteuttaa yhdessä. Nykyisellään toiminta on jakautunut Vuokon Eteläinen kyläseura ry:n ja Vuokon kylätoimikunnan (Pohjois- ja Länsi-Vuokko) toimintoihin. Keskeinen jakava tekijä on ollut Vuokonjärvi ja vanha koulupiirijako, jotka ovat jakaneet kylän maantieteellisesti kahtia ja sitä kautta eri kyläosien lähihistoriat ovat kulkeneet omia teitänsä. Koulujen lakkauttamistoimien myötä Vuokossa toimii nykyään enää yksi koulu, kylän eteläosassa Vihtasuolla, joka on Vuokon Eteläisen kyläseuran toiminta-alue. Yksi toimiva koulu koko suuren kylän alueella on katsottu ainakin jossain määrin yhdistävän kylän toimintaa. Nykytilanteessa kahden samassa kylässä toimivan kylätoimintaryhmän on nähty olevan myös vähenevien voimavarojen hukkaamista.

Yhteisen kyläsuunnitelman laatimisen ajatuksena oli kehittää yhteistoimintaa mm. Vuokonjärven kesäteatterin ja varsinkin sen oheismyyntitoiminnan talkootyövoiman määrän ja toiminnan laadun turvaamiseksi. Ajatus ei kuitenkaan saanut kaikkien Vuokon Eteläisen Kyläseuran aktiivien kannatusta ja vaikka yhteistyötä pohjois-vuokkolaisten kanssa valmisteltiin, niin yhteisen kyläsuunnitelman laatiminen kaatui lopullisesti siihen että Vaara-Karjalan Leader ry:n näkökulmasta Keski-Vuokon kulttuurimaisema hankkeeseen, jonka osioihin suunnitelman päivitystyö kuului, ei työ muutoksitta olisi sopinut, joten siitä luovuttiin.

Kyläsuunnitelmatyö päätettiin viedä läpi kuitenkin Tulevaisuus Verstas-työnä yhteensä neljänä kokoontumisiltana aloitusillan lisäksi. Kokoontumiset pidettiin helmikuun 2003 aikana perjantai-iltaisina.

2. TYÖSKENTELYTAPA

Kyläsuunnitelma on rakennettu kyläläisten omista lähtökohdista ja ajatuksista. Vuokon Eteläisen kyläseuran ja kylän ihmiset ovat itse tuottaneet kehittämissuunnitelmat ja muun kylän kehittämiseen liittyvän aineiston tiiviiden työskentelyiltojen aikana sekä kyläkyselyn tuloksina. Tätä kautta on saatu mahdollisimman korkea sitoutumisen aste ajatusten ja ideoiden toteuttamiseksi myös käytännössä. Varsinaisena tavoitteena oli päivittää kyläsuunnitelma ja siihen liittyvät teemakohtaiset toteutusohjelmat. Kyläsuunnitelman toivesuunnitelmat oli tavoitteena työstää niin pitkälle, että niistä voidaan laatia hankesuunnitelmia parin suunnitteluillan puitteissa.

Ensimmäisen kokoontumisen 12.12.2002 yhteydessä sovittiin työskentelytavoista, – aikataulusta ja keinoista houkutellessa kyläläisiä verstastyöskentelyyn. Ensimmäiseen kyläiltaan kyläläisiä houkuteltiin oman kylälehdessä, eli Vuokonlehden avulla. Helmikuun perjantai-iltoihin kyläläisiä kutsuttiin mm. henkilökohtaisin kutsuin ja Pohjois-Karjalan Radion ”Menovinkit” –palstaa hyväksikäyttäen. Tulevaisuuden Verstas-työskentely jatkui 7.2., 14.2., 21.2 ja 28.2., aina Vihtasuon koululla.

Verstastyöskentelyjen vetovastuun ja kirjallisen työstämisen Vuokon Eteläinen kyläseura osti Maaseudun Sivistysliiton Pohjois-Karjalan aluejärjestön Hankepalvelutoimistolta. Verstaan työvaiheiden vetäjänä toimi MSL:n P-K:n aluejärjestön verstasvetäjä Timo Reko. Välivaiheiden kirjaamisessa avusti Kaija Polso. Verstastyöskentelyyn osallistui yhteensä 15 kyläläistä.

3. KEHITTÄMISTYÖSKENTELYN, TULEVAISUUDEN VERSTASTYÖKUVAUS:

3.1. MITEN TULEVAISUUDEN VERSTAS TOIMI VUOKON ETELÄISESSÄ OSASSA?

Verstastyöskentely jakaantui kolmeen varsinaiseen työvaiheeseen. 1. synkistelyvaihe, 2. irrottelu- ja 3. todentamisvaihe. Työskentelyn aloituksen yhteydessä ensimmäisessä vaiheessa perehdyttiin kyläsuunnittelun periaatteisiin ja Tulevaisuuden Verstas työskentelymenetelmään. Käytiin keskustelua kylän vahvuuksista ja menestystekijöistä sekä erityisesti käytiin läpi kaikki kehittämisen esteenä olevat asiat, puutteet ja ongelmat. Yritettiin löytää pahimmat esteet ja hahmottaa mihin elämän osa-alueisiin ne liittyvät. Aloituksen yhteydessä laadittiin kyläseuran toiminta-alueen nelikenttäanalyysi ryhmittäin, osaamiskartoitus Taitopuu –työskentelynä sekä kartoitettiin lyhyesti millainen on kylän henki ja ilmapiiri. Illan lopuksi synkisteltiin ongelmat esiin, sen jälkeen ne arvioitiin äänestämällä ja ryhmiteltiin eri teemojen alaisiin kokonaisuuksiin.

Toisen vaiheen alussa työstettiin kylän unelmaa ryhmätyönä. Tavoitteena oli hahmottaa kylän tavoitteita ja päämääriä, luoda kuvaa kylästä kymmenen vuoden päähän sekä arvioida maailman menon vaikutusta omalle kylälle.

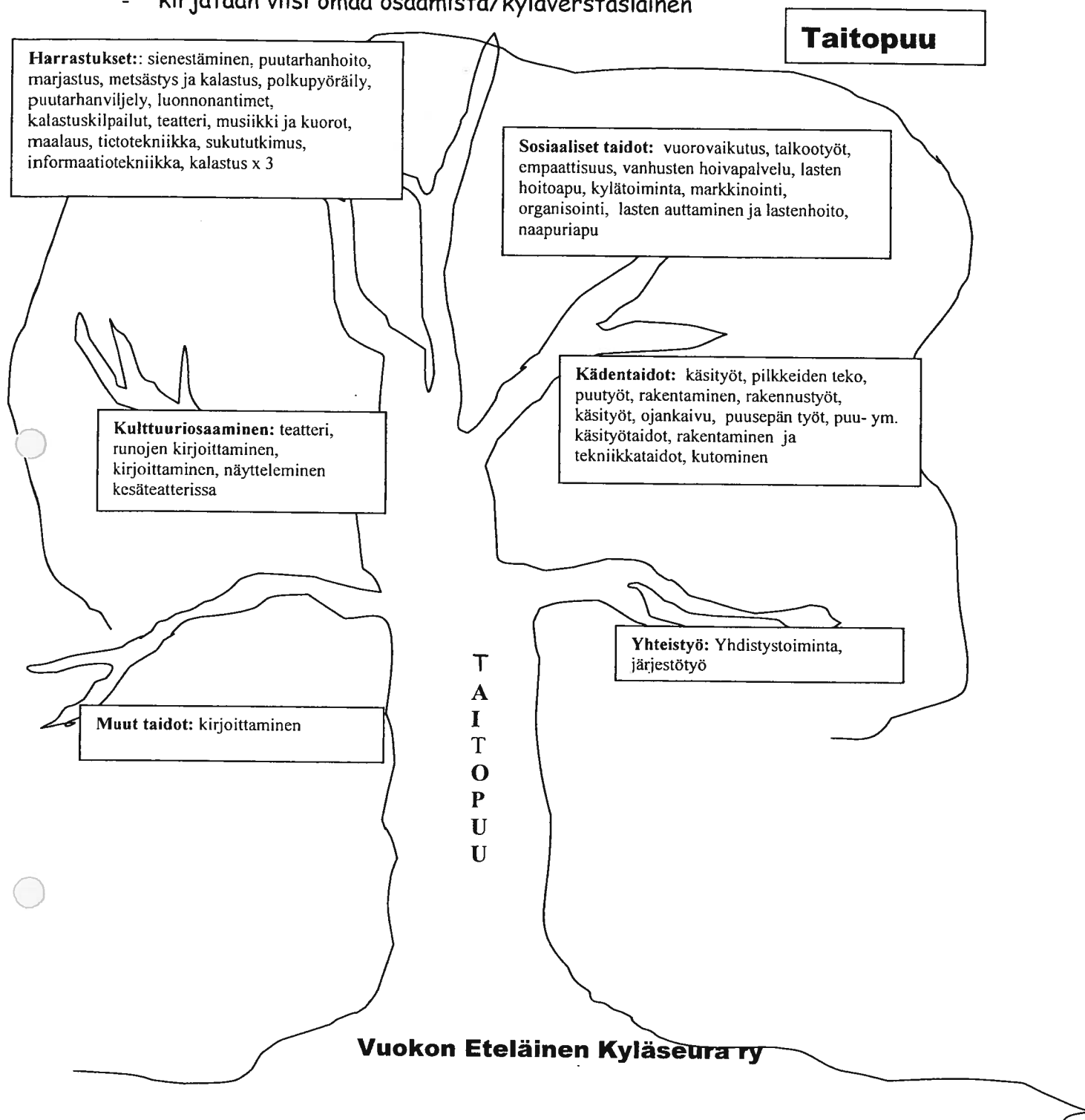
Irrotteluvaiheen tueksi viritettiin mielikuvitusta mm. harjoituksin ja tuotettiin seinäpaperitekniikkaa käyttäen ratkaisuja esteisiin ja ongelmiin ja yleensäkin

kehittämisideoita ja ajatuksia kylän kehittämiseksi. Tavoitteena oli mahdollisimman suuri määrä ideoita. Näistä valittiin tärkeimmät ja käyttökelpoisimmat jatkotyöskentelyä varten. Ideat myös ryhmiteltiin eri teemojen alle. Ongelmien ja kehittämisajatusten tuottaminen tehtiin seinäpapereille kirjoittaen ja tärkeimmäksi koetut kehittämisen esteet sekä ideavaiheen ajatukset valittiin jälleen äänestämällä.

Todentamisvaiheessa työstettiin ryhmittäin teemakokonaisuudet joiden puitteissa valittiin joukko ideoita ja kehittämisajatuksia perusteluineen, joita lähdettäisiin kehittämään edelleen. Todentamisvaiheessa laskettiin myös kylän rahallinen arvo Teemaryhmittäin työstettiin kehittämisohjelmat, joissa määriteltiin toimenpiteille ideat, toteuttamisen esteet, toimenpiteet esteiden poistamiseksi, vastuuhenkilöt ja aikataulu. Työskentelyn aikana korostettiin, ettei asiat hoidu itsestään, vaan vaatii jatkuvaa työskentelyä ja kylän eri intressipiirien yhteistyötä ja päätettyihin tehtäviin sitoutumista.

4. ANALYYSI JA ONGELMAVAIHE 6.2..2003 ENSIMMÄINEN ILTA

- kirjataan viisi omaa osaamista/kyläverstaslainen

Kylän ja kyläläisten osaamista kartoitettiin Taitopuu-työskentelynä. Seinälle hahmotettiin Taitopuu, jonka oksina oli eri osaamisalueiden taidot. Kukin verstastyöläinen kirjoitti viisi tärkeintä osaamistaan eri tarrapaperille ja kiinnitti ne taito-oksille. Tavoitteena oli nostaa esille harrastus-, ym arkiosaamista, jota voidaan käyttää hyväksi kylän kehittämistyössä.

5. VUOKON ETELÄINEN KYLÄSEURA: SWOT-ANALYYSI

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> - kesäteatteri - kulttuurimaisema - järvet - luonto yleensä - koulu - kädentaidot - hyvä ja vahva teatteritoiminta - henkisesti vahva ja terve kylä - hyvä sijainti kuntakeskukseen nähden - viihtyisä asuinympäristö - pielisen läheisyys - nauhakylämaisema - luonnonantimet lähellä 	<p>HEIKKOUEDET</p> <ul style="list-style-type: none"> - vääristynyt ikärakenne - kylän laajuus ja hajanainen asutus - kaupan puuttuminen - postin puuttuminen - pankkitoimintojen puuttuminen - kulkuyhteydet huonot - omat työpaikat - ammattijakauma monipuolisemmaksi - ei aktiivista tonttipolitiikkaa - ei julkisia kulkuvälineitä - palveluiden jatkuva väheneminen - ihmisten passiivisuus
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> - luonto - matkailu - teatteritoiminta - erikoisviljely - verkostoituminen (luomutuotteet) - kädentaidot - pienet yritykset - uudet asukkaat - aktiivinen tonttipolitiikka - ratsastus, moottorikelkkareitit, venematkailu - etätyö - laajakaista 	<p>UHKATEKIJÄT</p> <ul style="list-style-type: none"> - väestön vanheneminen - väestön väheneminen - EU:n maatalouspolitiikka - ihmisten passiivisuus - talkooväen vanheneminen - valtiovallan toimenpiteet - kunnan toimenpiteet - ikärakennevääritymä

Tulevaisuuden Versta koulutusosan, alkukeskustelujen ja tutustumisosion jälkeen laadittiin nelikenttäänalyysi ryhmätyönä. Analyysi tehtiin ongelma- ja ideointi vaiheen pohjaksi ja sen tarkoituksena oli suunnata kyläläisten huomio kylän sisäiseen tilaan. Sen tuloksena vahvuuksina ja mahdollisuuksina kyläläiset kokevat kesäteatterin, kulttuurimaiseman, luonnon ja ympäristön erityisesti Pielisen läheisyyden tarjoamat mahdollisuudet, kädentaidot, etätyön ja tietotekniikan kehityksen. Kylä koetaan myös henkisesti vahvaksi ja terveeksi. Heikkouksina ja uhkina nousee esiin erilaisten palvelujen ja kaupan puute, ikärakenne ja väestön vanheneminen, heikot kulkuyhteydet niille joilla ei ole omaa autoa, valtion ja kunnan toimenpiteet, erityisesti kunnan tonttipolitiikka sekä talkooväen vanheneminen.

6. ETELÄINEN VUOKKO : KYLÄN HENKI JA ILMAPIIRI

Eteläisen Vuokon henkeä ja ilmapiiriä kartoitettiin toisessa kyläillassa 7.2. 2003. Työskentelyn tavoitteena oli hahmottaa kylän nykyistä tilaa. Verstasosallistujat kävivät läpi kysymysten sarjan ja arvioivat oman kylän nykyistä tilaa. Tulevaisuuden Verstas työskentelyssä ei kovin perinpohjaisesti kartoiteta kylän historiaa, vaan prosessin tavoitteena on ennemminkin löytää olemassa olevasta tilanteesta uusia kehittämissasioita – ja ideoita joita viedä eteenpäin.

Mitä toimivia yhdistyksiä kylässämme on ?	<p>Vuokon Eteläinen kyläseura ry. Vuokonjärven kesäteatteri ry. Vihtasuon koulun vanhempainyhdistys Juuan 4h - yhdistyksen kerhot Metsästysseurat (viiden eri metsästysseuran maita) Vuokon osakaskunta (ent. kalastuskunta) Vuokon Marttayhdistys ry. Etelä-Vuokon työväenyhdistys ry. Vuokon Tiistaiseura Urheiluseura Vuokon Viima ry.</p>
Mitä perinteisiä tai erikoisia tapahtumia tai tempauksia kylämme järjestää ?	<p>Teatteriesitykset, v. 2002 + tilausnäytelmä 6150 katsojaa Talkooväen ja teatterin tekijöiden yhteiset virkistysmatkat ”Jouhtenen joutopäivä” = ulkoilupäivä (metsästysseura + kyläseura) Yhteiset virkistäytymis- ja rentoutumisretket Ekumeeniset tilaisuudet Keski-Vuokon tsasounalla Praasniekka ja ristisaatto Keski-Vuokossa (tulevaisuuden suunnitelma) Jokavuotiset hirvipeijaiset Syyskuun 14. pv:n veden pyhitys Koulun joulujuhla Jäälyhtyvalaistus Vuokontiellä (parillisen vuoden Uuden Vuoden aatto) Ellinpäiväravit Ellinpäivätapahtumia</p>
Pitävätkö kyläläiset yhteyttä keskenään ?	<p>Yhteydenpitopaikka teatterilla; esitykset, harjoitukset, talkootyöt (talkoolaisia 70-80). Tämä koskee osaa kyläläisistä, suurempi osa ei osallistu tai vain satunnaisesti. Ihmiset tahtovat pysyä omissa oloissaan, mutta olisivat silti kiitollisia jos heitä pyydetäisiin mukaan. Koulun vanhempainillat Vierailut naapureissa, sukulaisissa, tuttavaperheissä</p>
Minkälainen ilmapiiri yrittäjyydelle on ?	<p>Puutavarankuljetus, taksi, mökinvuokraus Mahtuisi enemmän / aktiivituloja lähes 10. Sähköasennus / ilmastointi (asennusfirmoja) Aktiivista hevoskasvatusta</p>
Yleistäen voidaanko määritellä, miten kyläläiset suhtautuvat omaan kylään ?	<p>Ihmiset pitävät omasta kylästä Ihmisiä muuttaa kylään Autoioksi jääneet talot eivät pitkään tyhjillään ja myynnissä Naapuriapu toimii Kylässäkäyntien määrän lisäys olisi tärkeä Keski-Vuokon kulttuurimaisemahankkeen talkootyötunnit tulivat täyteen (myös uskonnolla merkitys / ortodoksinen tsasouna)</p>

Kyläläisten yhteistyö? Onko yhteistyö taloudellista ja voiko yhteistyötä pohtia laadullisesti ?	Kyläseura huolehtii teatterin puffettitoiminnasta; yhteistyö teatterin kanssa toimivaa ja kyläseuran talouden kannalta erittäin tärkeä, vähintään 13 henkeä buffetissa / näytös teatteriyhteistyö Hankkeen tuomat yhteistyökuviot (Kolin leirikoulu, lähiseudun matkailuyritykset, yrityshalukkuus kylän sisällä jne.) Tonttipolitiikka voisi hoitaa paremmin(kunnan maa kallista tonteiksi)
---	--

7. VUOKON ETELÄISTEN OSIEN ONGELMAT

7.1. ONGELMAT KYLÄILLASSA

Vuokon Eteläisten osien Tulevaisuuden Verstaan analyysi ja ongelma-illan yhtenä tavoitteena on nostaa esiin kaikki mieltä painavat ja kehitystä estävät ongelmat. Ongelmien hahmottamisen ja esille tuonnin jälkeen voidaan lähteä korjaamaan olemassa olevia epäkohtia. Kehittämistyön yksi perusta on ongelmiin vastaaminen ja niiden parantaminen. Hanketyössä tätä kutsutaan ongelmalähtöiseksi kehittämiseksi.

Keski- ja Etelä-Vuokon alueen synkistelyilta tuotti varsin mukavan määrän kylällä ilmeneviä ongelmia yhteensä 74 kpl, jotka kyläläiset työstivät pienten harjoitusten ja asiaan johdattelun jälkeen seinäpapereille ns. "tuplatiimi" –työskentelyllä. Tuplatiimissä jokainen osallistuja kirjasi omasta mielestä kaikki mieleen tulevat ongelmat ja kehittämisen esteet, jotka sen jälkeen äänestettiin siten, että jokaisella oli käytössään viisi ääntä eri ongelmille. Ongelmat jaettiin sen jälkeen eri teemoihin. Ongelmat ryhmiteltiin seuraaviin teemoihin: **Arvot ja elämisen laatu, yhteistyö asenne, ympäristö ja maatalous, yrittäjyys ja liikenne**, jotka olivat samat kuin vuoden 1996 kyläsuunnitelmassa. Seuraavassa listaus nyt tuotetuista ja vuoden 1996 kyläsuunnitelman ongelmista. Keskeisimmiksi ongelmiksi kylässä koettiin se onko kunnallispolitiikka Juuassa kirkonkyläpolitiikkaa, yrittäjien ja yrittäjähengen puute, Vuokontien huono kunto, yleisten uimarantojen puute ja luomuviljelijöiden puuttuminen kylältä.

7.1.1. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU

- Vanhusten yksinäisyys
- Ikää tulee joka vuosi lisää
- Kunta ei arvosta käytännössä kyliä eikä kylätoimintaa
- Onko kunnallispolitiikka kirkonkyläpolitiikkaa ?
- Tietovuoto ? !
- Käytännön ymmärrystä valtakunnan politiikkaan
- Vaalipiirit uusiksi
- Sulkeutuneisuus vaiko arkuus
- Ei ystäväpiiriä vanhuksille
- Lasten päivähoito
- kuntakin haluaa "omansa", talkootyöstäkin
- bresneviläiset asenteet muutosten yhteiskunnassa

3

7.1.2. YHTEISTYÖ-ASENNE

- liian vähän yhteiskokoontumisia eri kylän osien välillä
- metsästysseurat "tappelee"
- talkooväki vanhenee
- yleinen nynnyttely
- kateus

- kateus hyvästä menestyksestä
- vanhusten yksinäisyys
- kaksi kyläyhdistystä/-seuraa
- ihmiset kypsyvät (hyväksyvät) hitaasti uusiin asioihin
- kylässä käynti hiipuu
- jos jokin asia saadaan liikkeelle tulokset pitäisi näkyä heti, muuten innostus lakkaa
- väki vähenee ja jäljelle jäävät vanhenevat eivätkä jaksa
- kyläyhteistyö takkuilee

7.1.3. YMPÄRISTÖ JA MAATALOUS

- osaa pelloista ei viljellä, eikä edes hoideta
- selvä kyläkeskusta puuttuu
- osittain epäsiisti kyläkuva
- pusikoituneet teiden varret
- pellot (paketeissa ja hoitamatta)
- pihapiirit osin epäsiistejä
- vesiosuuskunta puuttuu
- Pielisen vesi liian alhaalla
- ei luomuviljelyä 3
- ei erikoisviljelyä
- liian paljon pajukoita
- ei ole hyvää yleistä uimarantaa 3
- Vuokontie todella huonossa kunnossa 3
- kaivoista loppuu vesi
- aamuposti (lehti) tulee myöhään iltapäivällä ja Iltalehti jo aamulla
- harrastukset
- kylätalon kunto 2

- kävelyreitti puuttuu
- vähän urheiluharrastuksia
- ei kuntosalia
- ei hiihtomahdollisuutta (hoidettua latua)
- kädentaidot, joita ei hyödynnetä
- ei kunnan kokoontumispaikkaa
- ravirataa ei hyödynnetä tarpeeksi
- ei autoille korjauspaikkaa
- urheilukenttä pusikkona
- ei ole projektityöntekijää
- ei sivukirjastoa
- kun koulu loppuu, kylä passivoituu
- omien harrastetilojen puuttuminen

7.1.4. YRITTÄJYYS

- ei yrittäjiä ja yrittäjähenkisyys puuttuu 3
- sivuelinkeinoja ei ole
- kauppa puuttuu
- ei postia 2
- ei pienyrityksiä
- palveluiden etäisyys
- kesämökkkitonttien myyjiä ei ole tarpeeksi
- kyläavustaja kylään

7.1.5. LIIKENNE

- huono julkinen liikenne
- liikenneyhteydet huonot
- linja-auto ei kulje
- kulkuyhteydet / bensan hinta nousee
- viikonloppuisin ei minkäänlaisia julkisia liikenneyhteyksiä
- polttoaineiden hinta kontra etäisyydet
- ei ole katuvaloja – edes risteyksissä

2

7.2. Ongelmat, kyläsuunnitelma 1996

YMPÄRISTÖ – MATKAILU, ARVOT JA ELÄMISEN LAATU, PALVELUT – LIIKENNE, ASUMINEN – HARRASTEET, YRITYSTOIMINTA (MAA, METSÄ JA VESI), YHTEISTYÖASENNE.

7.2.1. PALVELUT – LIIKENNE

- uimapaikat puuttuu eli paikat johon rakentaa (7)
- posti kulkee – lehdet tulevat vasta illalla (6)
- teitä ei aurata tarpeeksi usein talvella (3)
- liikenneyhteydet heikot (3)
- palvelut kaukana (3)
- kirjastoauto kulkee sopimattomaan aikaan (1)

Yhteensä

23

7.2.2. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU

- kaikki mitataan rahassa (6)
- päivät liian lyhyitä (4)
- maatalousammattia ei arvosteta; elävät tukien varassa (3)
- rahan puute (4)
- liiallinen työmäärä (1)

Yhteensä

18

7.2.3. YHTEISTYÖ-ASENNE

- ennakoasenteita ihmisillä toisiaan kohden – piiri pieni pyörii (4)
- kateus (3)
- kunnan nuiva suhtautuminen syrjäkyliä kohtaan (2)
- eipä ole yhteistyötä muiden kylien kanssa (2)
- kesäteatteri näyttelijöitä lisää (1)
- itsekkäät lapselliset ihmiset (1)

Yhteensä

13

7.2.4. ASUMINEN – HARRASTEET

- tarttis saada uusille asukkaille tulo(talo-)paikkoja (6)
 - työtila esim. autojen ym. kunnostukseen talvella (3)
 - monipuoliset toimintatilat (1)
 - nuorilla vähän tekemistä syksyisin ja talvisin (1)
 - urheilukenttäkin voisi olla oikeassa käytössä (1)
-

Yhteensä

12

7.2.5. YRITYSTOIMINTA (MAA, METSÄ, VESI, MATKAILU)

- matkailijoiden pysäytys (7)
 - Pyötikön kalmistoaluetta ei käytetä tarpeeksi paljon hyväksi (1)
 - yrittämisen halu puuttuu (1)
-

Yhteensä 9

7.2.6. YMPÄRISTÖ

- katoavaa perinnemaisemaa (2)
 - huono vesi (1)
-

Yhteensä

3

8. KYLÄN UNELMA JA IRROTTELUVAIHE 14.2.

Kylän unelmavaihtoyöskentelyllä katsottiin kylän tulevaisuuteen, 5-10 vuoden päähän, josta luotiin kaksi erilaista kuvaa. Myönteisessä mallissa hellittiin ajatusta, että kaikki menee kylän kannalta mukavasti ja kielteisemmässä versiossa varauduttiin pahimpaan mahdolliseen kehityskulkuun. Unelmavaiheessa toinen ryhmä mietti kylän kehittämisen keskeisimpiä päämääriä ja tavoitteita sekä kolmas ryhmä maailmanmenon vaikutusta kylän tulevaisuuteen. Ryhmätöiden tulokset olivat seuraavat:

8.1. KYLÄN TULEVAISUUDEN VAIHTOEHDOT VISIO 5 - 10 VUODEN PÄÄSTÄ:

+ versio

- koulu toimii
- väkiluku pysyy samana tai jopa nousee
- etätyöläisiä
- yrittäjiä / urakoita maataloudessa ja palveluissa
- puhdas luonto
- paluumuuttajat, nuorekkaat eläkeläiset
- haluttu asuinpaikka jota kehitettävä entistäkin halutummaksi

- versio

- koulu lakkautuslistalla
- väkiluku romahtanut

- työttömyys / ei toimivia tiloja
- julkiset palvelut puuttuu
- autiot talot
- kesäasuntokyläkö?

8.2. PÄÄMÄÄRÄMME TAVOITTEEMME:

- Yleisilmeeltään viihtyisä asuinympäristö; pellot viljeltyjä, metsät hoidettuja, hoidetut asuinpiirit, hoidetut tienvarret yms.
- Palvelut niin, että eläkeläisetkin voivat asua kotipaikoillaan
- Matkailullisesti houkutteleva
- Ei autiotaloja
- Koulun säilyminen
- Etätyömahdollisuudet, työpaikkoja ajomatkan päässä

8.3. MAAILMANMENON VAIKUTUS KYLÄMME:

- Kymmenen vuoden päästä 1/3 väestöstä poistuu, muuttaa ja kuolee
- Kunta on rakentanut kaksi rivitalon pätkää
- Maatilat vähenevät
- Verkostoituminen lisääntyy
- Kuntosali
- (Kiertävä) kauppa-auto / apteekki / viinakauppa

9. KOTIKYLÄ ARVOTETTIIN

Unelmavaiheen jälkeen laskettiin myös kotikylän arvo. Työskentelyn idea oli huomata kuinka suuri omaisuus ja arvo yhdellä kylällä todellisuudessa on. Tämä on erityisen tärkeää varsinkin kun keskustellaan mm. kunnallisten päättäjien kanssa toimintaympäristöjen kehittamisestä ja rahoittamisesta. Vuokon eteläisen kylän arvo työstettiin kahdessa ryhmässä. Sen arvoksi saatiin 64,2 ja 51,7 milj. €.

Oma kylä 1.

Oma kylä 2.

	Yksikkö- hinta	Määrä	Yhteensä	Yksikkö- hinta	Määrä	Yhteensä
Talot	60 000	175	10 500 000	60 000	170	10 200 000
Ihmisten Ammattitaito	160 000	135	21 600 000	160 000	40	6 400 000
Tiet	5 000	150	750 000	150 000 10 000	20 200	3 000 000
Pellot	1 000	500	500 000	2 000	500	1 000 000
Metsät	2 000	7000	14 000 000	2 000	8000	16 000 000
Infra			750 000			3 000 000
Kesämökki	25 000	50	1 250 000	50 000	30	1 500 000
			49 350 000			
Yritykset	150 000	14	2 100 000	200 000	10	2 000 000
Kylän Arvo			51 350 000			43,1 milj.

Sos. pääoma Kerroin 1,2 Eli 20 %		1,25			1,2	
Kylän arvo €			64 187 500			51,7 milj.

10. VUOKON IDEAT 1996 JA 14.2. 2003

Ideointityön pohjana oli edellisellä kerralla tuotetut ongelmat ja nelikenttätyöskentelyn vahvuudet ja mahdollisuudet. Synkistelyvaiheen ongelmat miellettiin teemoittain käänteiseksi, eli ajateltiin miten ratkaista ongelmat sekä kehittämisen esteet ja näin saatiin ideoita kylän kehittämiseen. Varsinainen ideointi eli kehittämisajatusten irrottelu tehtiin ns. "tuplatiimi –työskentelynä" muutaman harjoitustehtävän työskentelyyn ohjauksen jälkeen. Ideoita syntyi 107 kappaletta, joista eniten ääniä saivat: **Kylätalon kunnostus, Teatteritalo, Kiviaidan tekokone (vientiin), Kioski kylälle, Pellavan kasvatusta, Kauppa, Virtuaalikauppa, Vuokon veräjä (monitoimitalo), Rantanuotan veto, Nudistiranta, Ruokailuyritys esim. teatterissa kävijöille.**

Ideat liitettiin vuoden 1996 kyläsuunnitelman ideoiden jatkoksi ja ne teemoitettiin samoihin ryhmiin kuin aiemmat kylän kehittämisideat. Teemaryhmät ovat: **YMPÄRISTÖ JA MATKAILU, ARVOT JA ELÄMISEN LAATU / YHTEISTYÖ-ASENNE, PALVELUT – LIIKENNE, ASUMINEN – HARRASTEET, YRITYSTOIMINTA (MAA-, VESI- JA METSÄTALOUS, PATSASIDEAT.**

10.1. YMPÄRISTÖ JA MATKAILU

- käsitöiden myyntipiste (9)
- Pyötikköön ekumeeninen keskus (4)
- maailman paras maaseutufilmi kylä (4)
- maatilamatkailu (3)
- ympäristönhoito-ohjelma / Sirpa Sivonen (1)
- elämysmatkailukeskus (1)
- pyöräily - vaellus matkailuun (1)
- luontopolku yhdistetty metsurimuseo luontoon (1)
- kulduurikylä (1)
- täplärapujen kasvatusta (1)
- Pyötikössä ja kesäteatterissa kävijöille houkuttimia matkan varrelle esim. matkamuiستomyymälä, käsitöitä, maataloustuotteita ym.
- hautausmaa
- yöliturgiat Pyötikössä
- praasniekat Pyötikköön
- selviytymisretket
- rapujen istutus-rapeuretket
- yöretket - kummitusretket
- Vuokon maalaisfilmiretket
- kesämökkiläiset voimavaraksi
- Vuokonjoki kanoottireittinä
- kivenkeruuretket - geologi kesäasukkaana
- ulkomaalaisia Pieliselle kalastamaan – yökalastus, pilkkiminen
- kotieläintarha
- purjehdus ja surffaas
- sukeltaminen
- eräretket

- pontikkaperinteen esittely
- retkeily/majat
- laavumajoituspalvelut
- auringonnousu- ja laskuretket
- Vuokon kuutamoretket
- risteilyt Pielisellä Vuokon alueella
- venevuokraamo
- veneretket
- Vuokkomelonta
- Vuokkopyöräily
- teatteripyöräily
- Vuokkokierros Kolilla matkaileville
- pärehöylä
- vesiosuuskunta
- kaivos Vuokkoon
- raviretket – ratsastusretket

Uudet ideat ympäristö / matkailu

- Vuokon veräjä 4
- Marjaretket
- "vuorokiipeilyä" Härkilouhelle
- Mateen yöpilkintä
- Kunnon uimaranta - kunta mukaan 2
- Rantanuotan veto 4
- Muikkujen päästely verkoista
- Lumen myynti etelä-suomalaisille
- Lintutorni 3
- Pilkkimisen opetusta
- Nudistiranta
- Luomukylä 4
- Tervahautoja
- Ohjatut luontoretket
- Luontopolku 2
- Heinänseivästystä turisteille
- Hiihtoputki 2
- Opastuskeskus
- Ohjattu metsästys
- Marjastus- / erämatkailuyritys
- Ruokailuyritys esim. teatterissa kävijöille 3
- Silta teatterilta Härkilouhelle
- Luistelurata
- Tunneli Kertonsaareen
- Hieronta, terveyskylpylä
- Luontomatkailuyritys 2
- Koskenlaskua
- Kivihyppelyä Pielisen rannalla
- Revontulimajoja Japanilaisille
- Pusikkoseikkailua 2
- "Retretti" Härkilouheen
- Jäähotelli
- Lonkaanvaaran hyödyntäminen, näköalatorni, tähtitorni, hissi, hotellimajoitukset

- Hevosvetoinen talkootapahtuma
- Lomamökkejä venäläisille (Kiteen malli)
- Lomakylä
- Hiljaisuuden markkinointi
- Kilpasoutu Kertonsaaren ympäri puuveneillä
- Laskettelurinne
- Kiviaidat kylän ympäri
- Kalastusmatkailua
- Mönkijäajelua maastossa
- Fasaanin metsästystä
- Jäägolf
- Kalanperkauskurssi turisteille
- Lisää kulttuurimaiseman mainontaa
- Romuautolla ajelua pellolla turisteille

4

10.2. ARVOT JA ELÄMISEN LAATU / YHTEISTYÖ-ASENNE

- tupailat – avoimet aiheet – tunnelmatupailat kynttilänvalossa (7)
- kukkaketoja paketoituille pelloille ja pisteaitoja (3)
- ”Vapaaksi Vuokossa” – burn outista, stressistä (1)
- joulukirkkoon hevosella / 60 hevosta (1)
- ystävärengas (1)
- Vuokko = Juuan johtotähti
- Vuokkovainiot
- moneen muuhunkin paikkaan hevosella
- kyläkaupalle porinakerho
- kyläily kunniaan
- kunnanjohtajalle saunailtoja tiuhaan tahtiin ja elinkeinoasiamiehelle
- visiittiin ilman kutsuja
- maitolavakokoukset
- mainos – Onnellisten ihmisten kylä
- kylä, jossa voi itkeä ja nauraa yhtä aikaa
- kukin kylä vuorollaan Vuokon vieraaksi
- Vuokko – taide- ja teatterikylä
- kesäteatterikiertue – poikamies- ja tyttöteatteri Espanjaan, Kanadaan ja USA:n
- Vuokko maailmankartalle teatterilla
- haitarilla haikkeesti ja teatterilla taiten – kylä
- lasten muistaminen

Uudet ideat/ ARVOT JA ELÄMISEN LAATU / YHTEISTYÖ-ASENNE

- Luostari
- Enemmän vuokkolaisia kunnanvaltuustoon
- Parisuhdekurssit
- Kunnanjohtaja vaihtoon
- Naapurisuhteet paremmiksi
- Vuokko omaksi kunnaksi
- Kyläläisille lottoporukka

10.3. PALVELUT – LIIKENNE

- oma lehti (4)
- bensa-asema, joka myy kohtuuhintaan (4)
- paikallislehti samaan aikaan kuin kirkolla (3)

- kylälle supermarket
- kirjasto kylälle
- traktoriyrittäjät ja yksityisteiden osakkaat + muut asukkaat yhteistyöhön teiden kunnossapitämiseksi – kaikki kylän yksityistiet
- pakollinen pysähtyminen
- katuväläistus
- postille yhteisaloite postinjakelun muuttamisesta aamuun
- Vuokonjoen sillan viereen kävelysilta
- Vihtasuon risteykseen veräjä (maksullinen)
- tiedotusta

Uudet ideat/ palvelut ja liikenne

- Eläkeläiskylä kaikilla palveluilla
- Venesatama
- Kirjasto Nunnanlahden malliin
- Kunnollinen veneranta
- Urheilukentän kunnostus
- Maa-uimala
- Vuokontie moottoritieksi
- Oma hautausmaa

10.4. ASUMINEN - HARRASTEET

- kylätalo kyläseuralle – kattoikkuna (6)
- koulun vanhan puolen kunnostus (5)
- urheilukenttä kuntoon (4)
- ateljee – vuokrattavissa (4)
- monitoimihuussi (1)
- retkiyhteisö (1)
- pelihalli (1)
- luistinrata – jäälle (1)
- retkilatu (1)
- uimahalli
- katettu luistinrata
- maastopyörärata
- uusia asukkaita Keski-Euroopasta
- kalastusopastus
- vuoristokiipeilykurssi Härkilouhelle
- ratsastuspaikka
- nuorisolle kyläbaari
- tonttipörssi
- laulu- sekä soittoryhmiä
- kanoottireittejä
- lentopallo- ja jalkapallojoukkueet kentälle – Vuokko FC
- urheiluseuran henkiinherättäminen
- Vuokonjärven ympärijuoksu (maraton)
- teräsmieskisar
- Vuokkomieskisar
- kuntopolku (valaistu)
- keilahalli

Uudet ideat/ asuminen ja harrasteet

- Kirkonkyläläisille perunapalstoja
- Sukelluspaikka (tammeamalla kalliorotko)
- Gating- rata
- Päivätanssit kylätalolla
- Elokuvi tekoo kylälle = elokuvakeskus / Suomen Hollywood
- Tutustuminen turkistarhaan
- Kylätalon kunnostus 3
- Valo- ja äänilaitteet teatterille
- Lämmitetty katsomo teatterille
- Puutyökurssi
- Uisteluretket
- Talviteatteri
- Kuntorata 2
- Teatteritalo 3
- Keskikaljan juontakilpailu
- Poniratsastusta lapsille
- Auton huoltokurssi
- Tonttien tiedustelu

10.5. YRITYSTOIMINTA (MAA-, VESI- JA METSÄTALOUS)

- luomuviljelytilat (9)
- maatilojen yhteistyöhankkeet ja renkaat (6)
- suoramyyntitilat (3)
- yrttitarhat (2)
- kylä omavaraiseksi / maataloustuotteet omalta kylältä
- ydinkylä – ydintila-ajatus
- kodin kunnossapitopalvelut
- Vuokon elämysretket
- Vuokko esite monella kielellä
- Vuokko-hypyt (paikallinen benji) Vuokon sillalta
- Vuokon veräjä
- metsästysretket, kalastusretket
- tuulivoimala
- vuokrakesämökkejä
- puun jalostus tuotteiksi > Vuokko tuotteet
- laihdutuskeskus –syömättä solakaksi – rahat pois
- Vuokon leivos, käsityö
- Vuokon kylä ruokkii kirkonkylän 3200 asukasta, Nurmeksen 10 000 asukasta
- tili- ja kirjanpito toimisto
- juureksien kasvatus
- viinitilat
- kuntolomia heinäaikaan maataloilla
- kunto- ja laihdutuslomat maataloille – aittamajoitus
- hierontapalvelut
- syömä- ja laihdutuslomat

Uudet ideat YRITYSTOIMINTA (MAA-, VESI- JA METSÄTALOUS)

- Fasaanin kasvatusta
- Biokaasu lämpövoimala

- Oma energialaitos	
- Kiviaidan tekokone (vientiin)	3
- Kioski kylälle	3
- Koskenkorvan tehdas	2
- Riistatarhoja	2
- Kuparikaivos Vuokkoon	
- Kylpyläpalvelupiste	
- Halliravirata	
- Uusia yrittäjiä	
- Eteeristen öljyjen tehdas	
- Palvelu-/yrittäjäenkaita	
- Pellavan kasvatusta	3
- Pellot ruokohelpille -> energia	
- Huoltoasema	
- Kauppa	4
- Yrityshautomo	2
- Virtuaalikauppa	3
- Marjanviljelyä: viinitiloja	
- Tuulivoiman ja biokaasun käyttö	
- Alppimaja	
- Sieniviljelyä	

10.6. PATSASIDEAT

- Kylähullupatsas
- Jari Sillanpään patsas

11. VUOKKO – TEEMARYHMÄT

Kahden ensimmäisen kokoontumisen tuotosten pohjalta käytiin läpi ideat ja kehittämisajatukset sekä olemassa olevien ongelmien korjaamiseksi ideoidut ajatukset. Näiden pohjalta tehtiin ns. teemaryhmätyö. Verstasosallistujat jakoutuivat ryhmittäin ja työstivät kunkin teeman alueelta edellisten kertojen tuotoksista kuusi ideaa ja miettivät niille perustelut miksi idea pitäisi toteuttaa juuri meidän kylässämme. Teemat olivat: Yrittäminen, Arvot ja Eläminen, Asuminen ja Harrasteet, Palvelut ja Liikenne sekä Ympäristö ja Asuminen. Teemaryhmittäin määriteltiin myös ensimmäiseksi toteutettava idea, josta voitaisiin työstää hanke.

11.1. YRITTÄMINEN

IDEAT

PERUSTELUT

1. Maa- ja metsätalouden sivuelinkeinot; tukipalvelut, erikoisviljely (maapohjan tyypitys, verkostoituminen, lähiruoka)	Lähiruoka-ajattelu (koulut ja terveyskeskukset) Pujongin markkinat? Suoramyynti
2. Kylämetsuri (+avustaja)	Metsätöitä riittää; metsänparannus ja rakennustyöt
3. Kyläyleishenkilö	Kotiaputyöt, siivous, hanketyöt, teatteri

4. Teatterin ja kulttuurimaiseman toimintoja tukevaa yritystoimintaa	Ruokapalvelu, opastustoiminta
5. Perinnekäsityöt	Pajutyöt, tuohityöt, savityöt, päreytöt

HANKEIDEA: Kyläyhteyshenkilö

11.2. ARVOT JA ELÄMINEN

IDEAT

PERUSTELUT

1. Kyläkauppa	On huomattavasti halvempaa tuoda tavarat kylään yhdellä autolla kuin ajaa ne kolmellakymmenellä
2. Toimiva koulu	Kylän imagon kannalta tärkeä
3. Naapuri- ja kylän sisäiset kanssakäymiset	Keskustelu-illat tuovat uusia ideoita
4. Uskonnollisuus	Pyötikkö / Keski-Vuokko hyödynnettävä
5. Perinnekulttuuri	Kiviaidat ja "niemelle" rakennettava matkailullinen kokonaisuus
6. Toimivat kyläpalvelut	Varauskeskus

HANKEIDEA: Perinnekulttuurin vaaliminen ja jatkohanke. Kauppatoiminnot. Kts. Perustelusarake

11.3. ASUMINEN JA HARRASTEET

IDEAT

PERUSTELUT

1. Kylätalon kunnostus	Ratkaisisi monia ongelmia; teatteria talvella, harrasteryhmät, häät ym. juhlat, "siskon petit", retkeilijöille ruokapalvelut, näyttelyt, illamat. Mahdollisuus ulkopuoliseen rahoitukseen.
2. Koulun vanhan puolen kunnostus	Vireillä pitkään, lisää tilaa, liikunta- ja kuntosali
3. Tonttipolitiikka	Kunnan tukea tarvittaisiin ja lisää asukkaita
4. Valaistu hiihtolatu / pururata, lentopallokenttä, kyykkä ja jalkapallo	Kunto korkealle, terveydenhuoltomenot pienemmäksi.
5. Auton huoltopaikka	Säästäminen; voisi itse korjata
6. Valo- ja äänilaitteet teatterille	Tason kohotus

HANKEIDEA: Kylätalon kunnostus

11.4. PALVELUT JA LIIKENNE

IDEAT	PERUSTELUT
1. Palvelutalo Vihtasuon risteukseen (täyden palvelun talo, eli Vuokon Veräjä)	Market, kirjasto, parturi, infopiste, huoltoasema, postin palvelut ja kyläbaari
2. Liikennejärjestelyt	Vuokontien perusparannus ja kevyen liikenteen väylä sekä katuvalaistus
3. Tiedottaminen	Kylälehti säännöllisesti ja usein ilmestyväksi
4. Venesatama	Venevuokraus ja uimaranta
5. Matkailupalvelut ja verkostoituminen	Uskonnollisuuden ja perinnekulttuurin pohjalle rakentaen

HANKEIDEA:

11.5. YMPÄRISTÖ JA ASUMINEN

IDEAT	PERUSTELUT
1. Kiviatatoinnin laajentaminen tonttien ympärille	Työllistäminen ja yritystoiminta
2. Pärehöylän kunnostaminen, puimakoneella puinti, riihellä puinti, viljan leikkaus sirpillä, rantanuotan veto, grillihiilien ja tervan poltto.	Perinne, hyvä kate, yritystoiminta ja työnäytökset tuloa kyläseuralle
3. Opastetut kierrokset kulttuurimaisemaan	Palvelua teatterissa kävijöille ja muille matkailijoille
4. Lintutorni	Matkailu ja harrastus
5. Pusikoiden raivaus	Siisteys ja viihtyvyys
6. Yleinen uimaranta	Viihtyvyys ja kunto korkealle

HANKEIDEA: Pusikot nurin

Teemaryhmä työskentelyn tuotoksia voidaan pitää kyläsuunnitelman kaikkia vaiheita kokoavana vaiheena. Tässä osassa näkyy parhaiten kaikki ajatukset mitä kylän verstayöskentelijät omassa kylässä haluavat toteuttaa. Ideat ovat keskeisesti esillä ja ne ovat perusteltuja.

Teemaryhmä työskentelystä siirryttiin 28.2. 2003 Tavoiteohjelmien ja Toivesuunnitelmien laatimiseen. Toivesuunnitelmien tavoitteena on hahmottaa keskeisten kylän kehittämisen ideoiden ja ajatusten ne **esteet**, joita niiden toteuttamiselle on, **toimenpiteet**, jotka esteiden poistamiseksi pitää tehdä, **vastuutahot** eli toteuttajat, jotka tekevät edellä mainitut toimenpiteet sekä **aikataulu**, milloin toimenpiteet tehdään. Ryhmätöinä työstettiin toivesuunnitelmia kylän kehittämiseksi.

Ne ovat seuraavanlaisia:

12. VUOKON KEHITTÄMISOHJELMAT

TOIVESUUNNITELMA	TOTEUTUSOHJELMA	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Kehittämishanke / idea	Toteuttamisen esteet			
KYLÄÄVUSTAJA:	- Onko töitä ?	- Palvelutarvekartoitus	Mikko Vauhkonen	2003 -2004
- kotitaloustyöt	- Onko työntekijöitä?	- Työntekijöiden kartoitus		
- siivous	- Ammattitaito ?	- Koulutus		
- kiinteistönhuolto	- Pätevyys ?			
- maa- ja metsätaloustyöt				
- opastukset				
LINTUTORNI				
VUOKONJÄRVELLE	- Tieyhteydet	- Tienpohjan korjaus /	Hannu	2003
	- Maaperä	maanomistajan suostumus		
	- rahoitus	- Ympäristökeskus		
		- Puut kerjäämällä		
		- Valmiit suunnitelmat		
VUOKON				
OPASTUSTAULUT /	- Kohteet eivät ole vielä	- Kohteet valmiiksi	Kalevi	Aikaisintaan
ESITE	valmiit		Aimo	2004
	- Rahoitus ?		Mikko	
	- Paikka ?			
MAITOLAITURIKIOSKIT	- Paikat ?	- Paikkojen kartoitus	Eija ja jokaiselle	2004
		- Luvat	maitolaiturille oma	
		- Kiinnostus		
		- Hyllyt, Ovet		

TOIVESUUNNITELMA	TOTEUTUSOHJELMA	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Kehittämishanke / idea VE NE - JA UIMARANTA - Kopsaranta - Keski-Vuokko - Suo-Valkeinen	Toteuttamisen esteet - Tieyhteys Suo-Valkeinen - Maanomistussuhteet - Laituri - Aallonmurtaja - Pukeutumistila	- Yhteistyö kunnan kanssa	Työryhmä - KS:n pj	Mahd. pian
PERINNEKULTTUURI / KULTTUURIPERINNE (Keski-Vuokon kehittäminen)	- Rahoitus ? - Harvalukuinen toteutusryhmä - Materiaalien saatavuus	- Julkisen rahoituksen järjestäminen - Sponsoriatu: riihikuiva ja materiaalit - Kyläläisten aktivointi - Matkailuyhteistyö / Yritysyhteistyö		
PERINNEPÄIVÄT KAUPPA	- Kauppiaan löytäminen - Sijoittuminen - Asiakasohja - Toimintojen laajuus - Kylän hajanaisuus - Liikuntaesteet - Asiakasenteet - Ikärakenne - Kulkuneuvot	- Yrittäjän löytäminen - Lisää asukkaita - Yritystuki - Käynnistysavustus - Kioskikauppa		

Toivesuunnitelmavaiheen töistä keskusteltaessa ensimmäiseksi toteutettavaksi toimenpiteeksi verstasosallistajat arvioivat Kyläavustaja –hankeidean. Perusteluna oli sen työllistävä vaikutus ja suunnaton määrä tekemätöntä työtä nk. yleismiehelle tai –naiselle. Ongelmana koettiin tietenkin sopivan henkilön löytäminen kyseiseen toimeen ja toiminnan käynnistäminen. Verstaslaisten arvion mukaan toiminta onnistuisi kunhan alkuvaiheen uskottavuus asiakkaiden kannalta saavutettaisiin. Kyläavustajalle olisi Vuokossa muutoinkin työtä jo eri yhdistysten kuten kyläseuran ja teatteriyhdistyksen tarjoamana. Kyläavustajan eräitä keskeisiä työtehtäviä olisivat metsien kunnostustyöt. (kylämetsuri)

Toisena keskeisenä kehitettävänä toivesuunnitelmana verstasosallistajat näkivät kulttuurimaisema-hankkeen jatkamisen ja sen sitomisen paikalliseen muuhun kulttuuritarjontaan ja matkailuun. Tämän ohessa nousi esiin myös kylätalon kunnostaminen ja valjastaminen osaksi kylän matkailun kehittämistä. Ongelmana verstasosallistajat näkivät talkooväen innostuksen mahdollisen hiipumisen ikääntymisen myötä.

Kylällä on myös tarvetta saada kunnollinen vene- ja uimaranta. Hanke on luonteeltaan sellainen, että se ei erikseen tarvitse hankerahoitusta, vaan voidaan hoitaa kunnan kanssa tai osana isompaa hankekokonaisuutta. Tarve uimarannalle ja venevalkamalle on sellainen että se pitäisi toteuttaa kesän 2003 aikana.

Kylän toimintaympäristön kehittämiseksi verstaassa nousi esille myös lintutornin rakentaminen Vuokonjärvelle, maitolaiturikioskit tavaravaihtoreina ja kyläopasteet. Näiden toteuttaminen onnistuu osaksi ilman ulkopuolista rahoitusta. Mutta opastetaulut olisi hyvä liittää osaksi tulevaa hanketta. Opasteet ja esitteet olisivat paikallaan kertomassa Keski-Vuokon kulttuurimaisemasta ja kylän aktiivisesta teatteritoiminnasta.

Kauppan saaminen kylälle koettiin myös verstasyöskentelyssä erääksi kylän keskeiseksi tavoitteeksi. Kauppa peruspalveluna pitäisi kylää asuttuna. Erityisesti monelle vanhemmalle ihmiselle sen merkitys on suuri. Myös uusien asukkaiden houkuttelu kylälle onnistuisi paremmin, jos kylällä olisi kauppa, tai ainakin monipuolinen kioskki.

13. YHTEENVETO TYÖSKENTELYSTÄ

Verstasyöskentelyn ilmapiiri Vihtasuon koululla oli hyvä. Mukana olleet verstaalaiset harmittelivat kyläläisten passiivisuutta osallistua työskentelyyn. Tosin laatu korvasi määrän ja kehittämisajatuksia työstettiin varsin mukava määrä.

Kyläsuunnitelma ei tule koskaan valmiiksi. Aina syntyy uusia ideoita jotka menevät aiemmin suunniteltujen edelle. Tärkeintä kyläsuunnittelussa on koota kylän väkeä pohtimaan ja päättämään kylää koskevista asioista. Yhteistoiminnan suunnittelu on myös yhteistoimintaa ja luo hyvän perustan yhdessä tekemiselle, koska monet henkilöt ovat olleet suunnittelemassa tulevia toimenpiteitä. Yhdessä yrittämällä syntyvät monet hyvät ideat – nekin toteuttamiskelpoiset.

Työskentelytilana Vihtasuon koulu oli erinomainen paikka. Seinä tilaa oli riittävästi ja luokkatila käytävineen antoi mahdollisuuden ihmisille liikkua luovan ideoinnin ja pohtivan ongelmien etsinnän aikana. Pitkien työrupeamien virkistykseksi oli mukavasti virvokkeita tarjolla.

Kehittämissuunnitelmien laadinta on aina vaativaa työtä. Vuokkolaisten työstämät kehittämissuunnitelmat kuvaavat kylän harrastuneisuuden kirjoa. Nyt tuotetuista ohjelmista päästään hankkeiksi kohtuullisen helposti. Suunnitteluilloissa on pohdittu monia kysymyksiä, kaikkia ideoita ja ajatuksia ei varmaankaan saatu paperille joten jatkossakin uusia ideoita putkahtaa.

14. OSALLISTUJAT

OSANOTTAJAN NIMI	6.2.03	14.2.03	21.2.03	28.2.03
Kauko Halonen	X	X	X	X
Aimo Vihreäpuu	X	X	X	X
Eija Meriläinen	X	X	X	X
Rauha Meriläinen	X	X	X	X
Olavi Korholin	X	X		
Reino Pennanen	X			
Eine Lehtoranta	X		X	
Reino Lehtoranta	X	X	X	X
Hannu Lehtoranta		X		X
Galina Häkki		X		
Antti Häkki		X		
Mikko Vauhkonen		X		X
Kalevi Nekkonen		X		
Helvi Miettinen		X	X	X
Tauno Nekkonen				X